

Pirkanmaan hyvinvointialue
PL 272, 33101 Tampere
etunimi.sukunimi@pirha.fi
pirha.fi

Lausunto
31.3.2026

Tulevaisuus- ja turvallisuus valiokunnan lausunto Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointikertomuksesta ja -suunnitelmasta 2026–2029

Pirkanmaan alueellinen hyvinvointisuunnitelma

Valiokunta huomauttaa, että on tärkeää tarkentaa ja auki kirjoittaa, miten järjestöjä tuetaan toimintaedellytysten varmistamiseksi. Järjestöjen toiminnan vaikuttavuus tulee varmistaa yhteistyötä ajatellen. Vapaaehtoisten työn koordinoitua tarvitaan kattavasti, järjestötyö tarvitsee myös palkattua työvoimaa.

Kuntayhteistyötä on syytä selkeyttää, ja luoda selkeät ja konkreettiset rakenteet, Pirha toimii aloitteellisena organisaationa yhteistyössä kuntien kanssa. Vastuunkanto kuntien ja Pirhan kesken on tällä hetkellä epäselvää.

Kokoontumis- ja toimitilat tulee tarjota järjestötyön tueksi. Liikkumisen ja aktiivisuuden edistäminen on tärkeä ja hyvä nosto. Maksuttomien liikuntapalveluiden tarjoamisen mahdollisuuksia tulee edistää. Tällaisia palveluita voisivat olla esimerkiksi yhteiset kävelylenkit ja uimahallien maksuton tai edullinen käyttö. Tärkeää on myös, että ympäristö nostettu esille.

Pirkanmaan alueellinen ehkäisevän päihdetyön suunnitelma

Ehkäisevää päihdetyötä on tärkeä tehdä kouluissa yhdessä kuntien ja kolmannen sektorin kanssa. Valiokunta alleviivaa, että on tärkeää huomioida ja varmistaa, että päihde- ja mielenterveyssairauksista kärsivät saavat yhdenvertaisesti samaan aikaan molempiin ongelmiin (kaksoisdiagnoosi). Huuutilanteen seurannan pitää olla aktiivista, ennakoivaa sekä reaaliaikaista. Ammattihenkilöiden, esim. opettajien osaamista päihteisiin liittyen sekä niihin puuttumiseen ennaltaehkäisevästi, tulee lisätä. Päihteiden käytön vaikutukset kertaantuvat perheessä ja lähipiirissä, minkä vuoksi tuki on tärkeää sekä läheisille että avun hakijoille.

Lisätään haavoittuviin ihmisryhmiin myös asunnottomat lisääntyneen asunnottomuuden takia. Valiokunta kiittää, että asiaa lähestytään monesta erinäkökulmasta ja monia eri ihmisryhmiä tunnistettu, tämä on tärkeää.

Lisäksi on arvioitava, onko riippuvuuksista eroon pyrkiville riittävästi tarkoituksenmukaisia toiminta- ja tukimuotoja.

Ensi- ja turvakotipaikkojen on oltava riittäviä kaikille apua tarvitseville. Väkivallan ja kriisitilanteiden varhainen tunnistaminen sekä avun piiriin ohjaaminen on välttämätöntä. Järjestöjen osaamista ja asiantuntemusta tulee hyödyntää täysimääräisesti.

Pirkanmaan alueellinen väkivallan ehkäisyn toimenpideohjelma

Valiokunta näkee tärkeänä, että varmistetaan riittävä työntekijäresurssi lähisuhdeväkivallan ehkäisyyn. Varhaiseen puuttumiseen ja moniviranomaisyhteistyöhön panostaminen on tärkeä ja hyvä nosto. Henkilöstöön kohdistuvan uhan ehkäiseminen on myös tärkeä nosto.

Viriketoiminta ja kokoontumiset tulee toteuttaa lähitoimintana ja toiminnan tulee olla kaikille saavutettavaa. Yksinäisyyttä on ehkäistävä, ja päihteiden käytön yhteys yksinäisyyden torjumiseen on huomioitava.

Valiokunta alleviivaa, että varhainen puuttuminen lasten ja nuorten kokemiin väkivaltatilanteisiin on välttämätöntä. Kouluille on varmistettava riittävät resurssit, kuten opettajat, muut aikuiset sekä ammattilaiset, esimerkiksi sairaanhoitajat ja psykologit. On arvioitava, onko ammattilaisten työpisteiden keskittäminen tarkoituksenmukaista ja miten kehyskuntien lapset ja nuoret voivat tavoittaa tarvittavat ammattilaiset. Katuväkivallan ennaltaehkäisemisen mahdollisuuksia tulee selvittää ja arvioida toimenpideohjelman edetessä. Väkivaltaisesti käyttäytyvän henkilön varhainen tunnistaminen ja tilanteeseen puuttuminen on keskeistä. Valiokunta huomauttaa, että turvallisuus tulee huomioida palveluiden toteuttamisessa.

Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma

Valiokunta pitää tärkeänä, että varmistetaan, että ikääntyneet löytävät palvelut ja ne ovat saavutettavia. Huomioidaan palvelutarpeen muutos ennaltaehkäisevästi ja matalalla kynnyksellä huomioiden ihmisen itsemääräämisoikeus. Lisäksi on tärkeää vahvistaa eri palvelulinjojen välistä integraatiota. Liikkumisen ja aktiivisen elämän edistäminen on tärkeä nosto. Yksinäisyyden vähentäminen on tärkeä nosto myös.

Viriketoiminta ja kokoontumiset tulee järjestää lähitoimintana. Yksinäisyyttä on aktiivisesti ehkäistävä, ja päihteiden käytön yhteys yksinäisyyden torjumiseen on huomioitava. Kotien esteettömyyttä tulee tavoitella ja edistää.

Ikääntyneiden liikuntaa ja liikuntapalveluita tulee lisätä ja tarjota monipuolisesti. Toimintakyvyn ylläpitoon, erityisesti jalkojen terveyteen, on kiinnitettävä huomiota. Viestintää ikäihmisille tulee terävöittää ja heidän innostamistaan liikunnan pariin on vahvistettava. Ihmisen omaa vastuuta omasta terveydestä ja hyvinvoinnista tulee korostaa. Liikuntaan osallistumisen kynnystä on madallettava ja liikunnan mahdollisuuksia tulee tarjota helposti saavutettavaksi ikääntyneiden kohderyhmä huomioiden.

Tulevaisuus- ja turvallisuusvaliokunta 27.3.2026

Roope Lehto, puheenjohtaja

Jocka Träskbäck, 1. varapuheenjohtaja

Janne Rauma, 2. varapuheenjohtaja